

VEJLEDNING VEDRØRENDE OPRETTELSE, INDRETNING, LEDELSE OG DRIFT AF DAGINSTITUTIONER

Med udgangspunkt i de lokale behov skal følgende retningslinier anvendes ved oprettelse og indretning af daginstitutioner for børn i alderen 0 til 13 år.

AFSNIT 1.

Daginstitutioner *med kontrolleret tilsyn*, det vil sige, at personalet både er forpligtet til at kontrollere børnenes fremmøde, orientere forældre i tilfælde af ikke-meddelt forfald og føre kontrol med børnene, når de er i institutionen.

Følgende institutionstyper kan godkendes

1. Daginstitutioner for 0-2 årige (vuggestuer)
2. Daginstitutioner for 0-6 årige (aldersintegrerede)
3. Daginstitutioner for 0-13 årige (aldersintegrerede)
4. Daginstitutioner for 3-6 årige (børnehaver)
5. Daginstitutioner for 7-13 årige (fritidshjem)

Retningslinierne er gældende for alle daginstitutioner uanset ejer og driftsforhold. Kommunalbestyrelsen skal i medfør af Forordningens §25 påse, at retningslinierne overholdes.

Stk. 2 Standarder

Bruttoareal i daginstitutioner: 6 m² pr. plads.

Aktivitetsareal i daginstitutioner: 4 m² pr. plads. (Med aktivitetsareal menes: grupperum, fællesrum, aktivitets/hobbyrum).

Nettoareal i grupperum: 2 m² pr. plads.

Køkkener: 12 m². Afstanden mellem modstående køkkenborde 1,8 m.

Hovedindgang skal have vindfang.

I børnegarderober med særskilt garderobeplads til hvert barn.

Tørremulighed i nærheden af garderoben.

1 handicптоilet pr. 40 pladser.

Toiletrum bør ikke have direkte adgang fra grupperum og aktivitetsrum.

1 børnetoilet pr. 10 pladser.

Skyllmulighed (bruser) i/ved toiletrummet.

1 puslebord med vaskekumme pr. gruppe i institutioner, der modtager børn under 3 år.

Separate toilet kabiner med dør i institutioner, som modtager børn over 6 år.

Madvaredepot (ca. 2 m² pr. gruppe).

Depot for rengøringsmidler o.l., som kan aflåses.

Institutionen bør have depotplads til hver gruppe (ca. 3 m²).

Hvilerum (isolerede/opvarmede) med liggeplads tilsvarende 1/3 af institutionens godkendte pladsantal i institutioner, som modtager børn under 6 år. Hvilerum skal være minimum 12 m²

Vaskerum skal kunne aflåses.

Køle- og fryseplads i nødvendig omfang.

Gange skal være 1,6 m brede.

Døre skal være 0,9 m brede.

Døre i rum uden vinduer skal kunne åbnes uden brug af nøgler.

Trapper må ikke have varierende trindybde, og bør så vidt mulig undgås i institutioner for børn under 6 år. Trappegænder skal i tillæg til almindelig fæste have fæste i børnehøjde (0,6 m).

Sikrede trappe op og nedgange fortrinsvis med låsbar dør.

Rækværk ved balkoner o.l. skal være sikrede i en højde af 1,2 m, og udformet så børn ikke kan klatre op eller komme mellem sprinklerværket.

Glaspartier/vinduer skal placeres 0,6 m over gulvhøjde.

Opbevaringsrum for barnevogne, cykler, slæder o.l. (ca. 6 m² pr. gruppe).

Der skal være nødvendige kontor og personalefaciliteter, herunder rygerum for personalet (rygning bør ikke finde sted i lokaler, som benyttes af børnene og må ikke forekomme i grupperum).

Institutionen skal indrettes så den kan modtage handicappede uden særforanstaltninger.

Adgangen til institutionen fra offentlig vej skal så vidt mulig være fremkommelig for handicappede.

Der skal være adgang til legeplads ca. 10 m² pr. plads.

Stk. 3 Ledelse

Institutionen skal have en vedtægt, som er godkendt af kommunalbestyrelsen, vedtægten skal indeholde bestemmelser om:

- ejerforholdet,
- institutionens godkendte pladsantal,
- hvilken aldersgruppe som modtages,
- åbningstid,
- bestyrelsens sammensætning og valg,
- forretningsorden,
- kompetenceforhold,
- tavshedspligt.

Institutionen skal have en målsætning, som er stadfæstet af kommunalbestyrelsen.

Overordnet målsætning for alle daginstitutioner er:

Daginstitutionen skal i samarbejde med forældre medvirke til at fremme en alsidig udvikling, så børnene bliver i stand til at tage del i samfundslivet.

Børnene skal gives ansvar og indflydelse i forhold til alder og udvikling, med henblik på barnets mulighed for selv at blive herre over sin tilværelse og aktiv deltager i samfundet gennem skole, arbejde, politik og kulturlivet.

Daginstitutionen skal tage sit pædagogiske udgangspunkt i lokalmiljøets kulturelle traditioner.

Institutionens leder har ansvar for institutionens faglige og administrative drift i henhold til de bestemmelser, som fastsættes i institutionens vedtægt.

Stk. 4 Drift

Børnenormering

Børn under 3 år – handicappede under 6 år – optager 2 institutionspladser pr. barn.

Børn over 3 år – handicappede over 6 år – optager 1 plads pr. barn.

Institutionen kan maksimalt have 4 børnegrupper.

Hver børnegruppe kan maksimalt have 24 pladser.

Personalenormering

Institutionen skal have en leder med minimum 3 årig pædagogisk uddannelse.

Mindst 50% af de normerede stillinger skal være for pædagogisk uddannet personale (herunder barne-/pædagogmedhjælpere).

Hver børnegruppe skal have en personalenormering på minimum:

1 pædagog

1 barne-/pædagogmedhjælper

1 medhjælper.

Praktikanter og støttepersoner medregnes ikke i normeringen.

I institutionens åbningstid skal der altid være mindst 2 ansatte pr. børnegruppe, og altid mindst 1 pædagogisk uddannet i institutionen.

Institutionen skal have nødvendig køkken- og rengøringspersonale.

Kommunalbestyrelsen fastsætter herudfra den enkelte institutions personalenormering.

Ikke-kommunale daginstitutioner

Selvejende daginstitutioner skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Selvejende institutioner skal følge nærværende cirkulæres bestemmelser.

Kommunalbestyrelsen kan indgå overenskomst med selvejende daginstitutioner.

Når kommunalbestyrelsen yder økonomisk tilskud til selvejende daginstitutioner, skal det i overenskomsten sikres, at

- tilskuddet ikke udgør mere end tilskuddet til tilsvarende kommunale daginstitutioner,
- forældrebetalingen ikke afviger væsentligt fra taksten i kommunale daginstitutioner,
- tilskuddet ikke fører til formueskabning,
- retningslinier for kommunale daginstitutioner overholdes,
- børn optages i henhold til bestemmelser som er godkendt af kommunalbestyrelsen.

Der kan ikke ydes driftstilskud til ikke-kommunale daginstitutioner, som ikke har driftsoverenskomst med kommunen.

Kommunalt formidlet dagpleje

Dagpleje kan med kommunalbestyrelsens godkendelse oprettes i private hjem.

Et dagplejehjem kan maksimalt have 6 pladser inklusive hjemmets egne børn under 14 år.

Børn i alderen 0-2 år optager 2 pladser i dagplejehjemmet.

Et dagplejehjem kan maksimalt have åbent 45 timer ugentlig.

Dagplejere skal være fyldt 21 år, ansvaret for børn i dagplejehjemmet må ikke overlades til personer under 18 år.

Kommunalbestyrelsen skal sørge for at der føres tilsyn med og gives vejledning til dagplejehjem.

Kommunalbestyrelsen fastsætter nærmere bestemmelser vedrørende øvrige sider af den kommunalt formidlede dagplejeordning.

Privat dagpleje

Forannævnte bestemmelser vedrørende kommunalt formidlet dagpleje gælder også for privat dagpleje.

Kommunalbestyrelsen kan vedtage at de kommunale bestemmelser for kommunalt formidlet dagpleje skal gælde helt eller delvis for privat dagpleje.

Optagelse af børn

Kommunalbestyrelsen nedsætter en visitationsgruppe bestående af

- en daginstitutionsmedarbejder, valgt af og blandt det pædagogisk uddannede personale (herunder barne-/pædagogmedhjælpere) i de kommunale daginstitutioner.
- en repræsentant for forældre, valgt af og blandt forældre i de kommunale daginstitutioners bestyrelser.

- to medlemmer, udpeget af det sociale udvalg, hvoraf det ene skal være medlem af det sociale udvalg.
- en repræsentant for forældre, valgt af og blandt forældre i de ikke-kommunale daginstitutioners bestyrelser, dog kun fra daginstitutioner, hvortil visitationsgrupper foreslår optagelse af børn.

Visitationsgruppen har til opgave at visitere børn til de kommunale daginstitutioner, den kommunalt formidlede dagpleje og ikke-kommunale daginstitutioner, som har aftale om at optagelse af børn forestås af visitationsgruppen.

Visitationsgruppen opretter en venteliste for børn, der ønskes optaget i daginstitution eller kommunalt formidlet dagpleje, men som ikke umiddelbart kan optages.

Visitationsgruppen skal, når der er ledige pladser i en daginstitution eller i den kommunalt formidlede dagpleje foretage en udvælgelse blandt de børn på ventelisten, som har den til daginstitutionen/dagplejen passende alder efter følgende hensyn, idet dog grupperne A og B altid går forud for efternævnte grupper, uanset forsørgernes forhold. Børn af ikke-gifte, men fast samlevende par ligestilles ganske med børn af gifte forsørgere.

- A. Børn, som af de sociale udvalg indstilles til optagelse på grund af særlige forhold.
- B. Børn, som på grund af alder skal overflyttes fra en daginstitution eller dagpleje til en anden.
- C. Børn, som optages i henhold til særbestemmelser i driftaftaler, som er godkendt af kommunalbestyrelsen, idet disse børn indbyrdes følger nærværende prioritering.
- D. Børn af enlige forsørgere, som er udearbejdende eller under uddannelse.
- E. Børn af forsørgere, hvor begge er udearbejdende eller under uddannelse.
- F. Børn af forsørgere, hvor kun den ene er udearbejdende eller under uddannelse.
- G. Andre.

Ved udvælgelse af børn skal visitationsgruppen søge at opretholde en rimelig alders og kønsfordeling i den enkelte institution.

I tilfælde af uenighed mellem visitationsgruppen og en institution eller forældre kan spørgsmålet af hver af parterne forelægges det sociale udvalg til endelig afgørelse.

Visitationsgruppens medlemmer, samt andre der måtte deltage i gruppens møder, er pålagt tavshedspligt med hensyn til de forhold, som de i medfør af deres arbejde i gruppen bliver bekendt med.

Visitationsgruppens afgørelser kan ankes til det sociale udvalg, hvis afgørelser kan ankes i henhold til gældende bestemmelser.

AFSNIT 2.

Daginstitutioner *uden kontrolleret tilsyn*, det vil sige, at personalet ikke er forpligtet til at kontrollere børnenes fremmøde og orientere forældre i tilfælde af ikke-meddelt forfald, men alene at der er kontrolleret tilsyn, når børnene og de unge er i institutionen.

Daginstitutioner uden kontrolleret tilsyn dækker aldersgruppen 7-17 år.

Daginstitutioner uden kontrolleret tilsyn benævnes: fritidsklubber eller ungdomsklubber.

Stk. 2.

Vejledende standarder

Aktivitetsarealet skal være tilpasset den påtænkte anvendelse.

Institutionen skal have 1 toilet pr. 15 pladser, heraf skal 1 toilet pr. 40 pladser kunne benyttes af kørestolsbrugere.

Toiletter skal være placeret i separate kabiner med dør.

Toiletrum bør ikke have direkte adgang fra aktivitets- og arbejdsrum.

Trappe op- og nedgange skal være sikrede, fortrinsvis med låsbare døre.

Rækværk ved balkoner o.l. skal være sikrede i en højde af 1,2 m, og udformet så børn ikke kan klatre op eller komme mellem sprinklerværket.

Børe i rum uden vinduer skal kunne åbnes uden brug af nøgle.

Institutionen skal indrettes så den kan modtage handicappede børn og unge uden særforanstaltninger.

Stk. 3. Ledelse og drift

Institutionen skal have en vedtægt, som er godkendt af kommunalbestyrelsen. Vedtægten skal angive institutionens formål, godkendte pladsantal, og hvilken aldersgruppe som modtages, ligesom det af vedtægten skal fremgå, hvorledes optagelse af børn/unge foregår. Institutionen kan maksimalt have 200 pladser.

Personalenormering

Institutionen skal have en leder med relevant uddannelse.
Institutionen skal have 1 stilling pr. 15 pladser.
Praktikanter og støttepersoner medregnes normalt ikke i normeringen.

AFSNIT 3 Generelle forhold

Stk. 1 Miljøforhold

For alle daginstitutioner gælder, at de må placeres i et terræn, som giver brugerne aktivitets- og udfoldelsesmuligheder uden at bringe dem i farlige situationer. Daginstitutioner og legepladser må ikke placeres i områder, hvorover der føres kraftledninger. Daginstitutioner må ikke opføres i nærheden af støj, støv og luftforurenende virksomhed. Der må ved placering af daginstitutioner og legepladser tages hensyn til naboer, så disse ikke påføres unødige gener af aktiviteten i daginstitutionen og på legepladsen. Der må ved opførelse af daginstitutioner og legepladser ikke anvendes materialer, som indebærer kendt sundhedsrisiko.

Stk. 2 Godkendelse

Alle daginstitutioner skal godkendes af brandmyndighed, sundhedsmyndighed og arbejdstilsynet. Kommunalbestyrelsen skal godkende bygningerne og tilse at myndighedskrav er opfyldt. Herunder skal kommunalbestyrelsen godkende ikke-kommunale daginstitutioner og tilse at nærværende retningslinier er overholdt med hensyn til oprettelse, indretning, ledelse og drift.

For kommunale daginstitutioner sendes samtlige myndighedsgodkendelser sammen med godkendt vedtægt til Socialdirektoratet for endelig godkendelse af ibrugtagning som daginstitution.

Stk. 3 Dispensationer

Alle dispensationer i forhold til daginstitutionsområdet skal søges skriftligt i Socialdirektoratet med mindre andet er direkte nævnt i forordning eller cirkulære. Dispensationer meddeles skriftligt, og kan ikke gives med tilbagevirkende kraft.

Stk. 4 Anlægstilskud

Anlægstilskud til daginstitutioner søges i forbindelse med indsendelse af kommunens sociale anlægsplaner.

Anlægstilskud ydes i henhold til gældende bestemmelser herom. Kommunen må når projektet er godkendt af Socialdirektoratet, og der er bevilget anlægstilskud søge om igangsættelsestilladelse/frigivelse af anlægsmidler. Byggerier må ikke sættes i gang før skriftlig tilladelse er givet fra Socialdirektoratet.

Der kan kun gives anlægstilskud til daginstitutioner som oprettes, ejes og drives af kommunerne.